

ГРОМАДСЬКА РАДА ДОБРОЧЕСНОСТІ

вул. Механізаторів, 9, м. Київ, 03109

<https://grd.gov.ua>

Затверджено

Громадською радою доброчесності

05 травня 2017 р.

ВИСНОВОК

про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Гузели Михайла Васильовича критеріям доброчесності та професійної етики

Проаналізувавши інформацію про Гузела Михайла Васильовича (далі – Кандидат), доцента Національного університету «Львівська політехніка», Громадська рада доброчесності виявила дані, які дають підстави для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності та професійної етики.

1. Щодо порушення критерію академічної доброчесності

У відкритому доступі розміщено статтю Кандидата за 2015 рік у Віснику Львівського університету «**Проблема визнання доказів недопустимими у кримінальному провадженні**» (вказана стаття доступна за посиланням: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/viewFile/250/247>).

За результатами перевірки даної статті Кандидата через онлайн-сервіс перевірки наукових робіт на плагіат UNPLAG було виявлено випадки запозичення Кандидатом цитат із праць інших науковців без належного посилання на їх роботи.

Так, наступні фрази у зазначеній статті Кандидата:

- *«Наявність складних та багатограних підходів до з'ясування сутності допустимості доказів, визнання їх недопустимими у юридичному процесі сприяли появі в українській юридичній науці значної кількості відповідних концепцій стосовно досліджуваної проблематики»;*
- *«Виникненню цих концепцій у кримінальному процесуальному праві, на наш погляд, сприяли: реформи кримінально-процесуального законодавства 1860-х років, стрімкий розвиток юридичної науки та запозичення певних правил визнання доказів недопустимими із доказового права Великобританії та США . Крім того, їхня поява спричинила виникнення інших науково-теоретичних концепцій визнання доказів недопустимими у кримінальному процесі. По суті, науково-теоретичні дослідження у галузі кримінального процесу і дореволюційних, і радянських*

вчених процесуалістів слугували підґрунтям до формування новітніх наукових концепцій щодо визнання доказів недопустимими. Зокрема, до них треба зарахувати такі концепції: асиметрія правил допустимості доказів, «рівностороння асиметрія в оцінці юридичної сили доказів», «плоди отруйного дерева», «чай та чорнила», «розбите дзеркало», «нещадне виключення доказів», «срібне блюдо», «добросовісна помилка» та інші.»

майже ідентичні фразам, за виключенням окремих слів, вилучених чи замінені на синоніми, що вживаються на ст. 10 автореферату дисертації Басай Н.М. на здобуття ступеня кандидата наук «Визнання доказів недопустимими в кримінальному процесі України: підстави, процесуальний порядок і правові наслідки» за 2012 рік (<https://goo.gl/le633K>) (наводяться):

- *«У підрозділі 1.2 «Науково-теоретичні концепції визнання доказів недопустимими у кримінальному процесі» зазначається, що наявність складних та багатогранних підходів до з'ясування сутності допустимості доказів, визнання їх недопустимими у кримінальному процесі сприяли появі у вітчизняній юридичній науці різноманітних науково-теоретичних концепцій стосовно досліджуваної проблематики.»*
- *«Виникненню цих концепцій у кримінальному процесуальному праві, на наш погляд, сприяли: реформи кримінально-процесуального законодавства 1860-х років, стрімкий розвиток юридичної науки та запозичення певних правил визнання доказів недопустимими із доказового права Великобританії та США. Крім того, їхня поява спричинила виникнення інших науково-теоретичних концепцій визнання доказів недопустимими у кримінальному процесі. По суті, науково-теоретичні дослідження у галузі кримінального процесу і дореволюційних, і радянських вчених процесуалістів слугували підґрунтям до формування новітніх наукових концепцій щодо визнання доказів недопустимими. Зокрема, до них треба зарахувати такі концепції: асиметрія правил допустимості доказів, «рівностороння асиметрія в оцінці юридичної сили доказів», «плоди отруйного дерева», «чай та чорнила», «розбите дзеркало», «нещадне виключення доказів», «срібне блюдо», «добросовісна помилка» та інші.»*

Окрім того, у цій же статті фраза:

- *«У випадках, коли правозастосовний орган не знав або при розумному допущенні не міг знати, що його дії мають незаконний характер, то здобуті ним унаслідок таких дій докази не втрачають властивості допустимості»*

майже ідентична фразі, за виключенням окремих слів, вилучених чи замінені на синоніми, на ст. 194 статті В. П. Шевчук «До питання про критерії класифікації порушень кримінально-процесуального закону» (<http://apdp.in.ua/v60/27.pdf>) за 2011 рік (наводиться):

- *«... представника органів розслідування. Основний зміст цього винятку такий: у випадках, коли співробітник правозастосовного органу не знав або при всьому розумному допущенні не міг знати, що його дії мають незаконний характер, то*

здобуті ним у результаті таких дій докази не втрачають властивості допустимості.»

Окрім того, у відкритому доступі розміщено статтю Кандидата «**Проблема розшуку підозрюваного у процесі кримінального провадження: деякі аспекти міжнародного співробітництва**» за 2016 рік (http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/37586/1/76_487-493.pdf).

За результатами перевірки даної статті Кандидата через онлайн-сервіс перевірки наукових робіт на плагіат UNPLAG було виявлено випадки запозичення Кандидатом цитат із праць інших науковців без належного посилання на їх роботи.

Так, наступна фраза у зазначеній статті Кандидата:

- *Міжнародне співробітництво держав у сфері боротьби зі злочинністю розвивається на трьох рівнях: • рівень двостороннього співробітництва між державами; • регіональний рівень; • співробітництво на універсальному (загальносвітовому) рівні. Форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю надзвичайно різноманітні, однак усі вони зводяться до таких видів: 1. Укладання міжнародних угод (про правову допомогу в кримінальних та інших справах, конвенції щодо боротьби з окремими злочинами міжнародного характеру тощо); 2. Створення відповідних міжнародних організацій (спеціально створені для протидії міжнародній злочинності — Інтерпол або організації загальної компетенції, для яких боротьба зі злочинністю є одним з напрямів роботи - ООН, ОБСЄ, Рада Європи та ін.)." - "Міжнародне співробітництво держав у сфері боротьби зі злочинністю розвивається на трьох рівнях: рівень двостороннього співробітництва між державами; регіональний рівень; співробітництво на універсальному (загальносвітовому) рівні. Форми міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю надзвичайно різноманітні, однак усі вони зводяться до таких видів: а) укладання міжнародних угод (про правову допомогу у кримінальних та інших справах, конвенції щодо боротьби з окремими злочинами міжнародного характеру тощо); б) створення відповідних міжнародних організацій (спеціально створені для протидії міжнародній злочинності — Інтерпол або організації загальної компетенції, для яких боротьба зі злочинністю є одним з напрямів роботи - ООН, ОБСЄ, Рада Європи та ін.);»*

повністю ідентична фразі курсанта 308 навчальної групи Національної академії внутрішніх справ (НАВС) Демчука Б.М. у його тезах «Міжнародне співробітництво у сфері боротьби із тероризмом» на ст. 107 Збірника тез підсумкової науково-теоретичної конференції наукового товариства курсантів за 2015 рік (<http://www.naiiu.kiev.ua/nnipfpskm/files/naukovi%20zahodu/zbir-akt-probl-ch1.doc>) (у зв'язку з повною ідентичністю – не наводиться).

Окрім того, у цій же статті фраза:

- *«Двосторонні угоди дають змогу повніше врахувати характер відносин між двома державами, їхні інтереси за кожною конкретною проблемою. У зв'язку із*

цим найбільшого поширення одержали двосторонні угоди з таких питань, як надання правової допомоги за кримінальними провадженнями, видача злочинців, передача засуджених осіб для відбування покарання у країні, громадянами якої вони є.»

майже ідентична фразі, за виключенням окремих слів, вилучених чи заміненіх на синоніми, фразі зі статті А. В. Войціховського, «Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю як пріоритетний напрямок зовнішньої політики України» за 2011 рік (<http://radnuk.info/statti/558-kruminolog/14720-2011-01-18-23-51-56.html>) (наводиться):

- *«Двосторонні угоди дозволяють більш повно врахувати характер відносин між двома державами, їхні інтереси за кожною конкретною проблемою. У зв'язку із цим найбільшого поширення набули двосторонні угоди з таких питань, як надання правової допомоги у кримінальних справах, видача злочинців, передача засуджених осіб для відбування покарання в країні, громадянами якої вони є тощо.»*

Окрім того, у цій же статті фраза:

- *«Міжнародна організація кримінальної поліції – це цілісний механізм та посередник у практичному співробітництві служб кримінальної поліції різних держав у їх повсякденній роботі з розкриття конкретних злочинів, у координації та кооперації вжитих ними заходів. У цьому механізмі співробітництва Інтерпол діє як єдиний світовий центр з реалізації спільної поліцейської стратегії, тактики попередження та боротьби з міжнародною кримінальною злочинністю.»*

досить подібна фразі Корольчука В.В. на ст. 261 його тез «Значення та структура Міжнародної Організації Кримінальної Поліції Інтерпол» в збірнику тез науково-практичної конференції НАВС за 2016 рік (http://www.naiuu.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirniki/2016/mater_nni4_0904.pdf) (наводиться):

- *«Таким чином, Інтерпол - це і механізм, і посередник у практичному співробітництві служб кримінальної поліції різних держав у їх повсякденній роботі над розкриттям конкретного злочину, у координації і кооперації спільних дій, що починаються ними, і спостереженню, переслідуванню, розшуку і затримці міжнародних карних злочинців. У цьому механізмі співробітництва Інтерпол діє як єдиний світовий центр по виробленню спільної поліцейської стратегії і тактики боротьби з міжнародною карною злочинністю.»*

Окрім того, у цій же статті фраза:

- *«Міжнародний розшук обвинувачуваних, злочинців у системі Інтерполу – це частина співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. Тому він може проводитись лише за неухильного дотримання загальних принципів міжнародного права, насамперед принципів співробітництва, суверенної рівності держав, невтручання у їхні внутрішні справи, поваги до прав людини. До них варто додати і головний принцип кримінального судочинства, що поєднує усі країни світового співтовариства у боротьбі зі злочинністю, забезпечення*

невідворотності відповідальності за скоєне протиправне діяння.»
досить подібна фразі Горбачевського В.Я. у його тезах «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження» за 2015 рік (<http://www.nai.au.kiev.ua/files/naukova-diyalnist/naukovi-zaxodi/zbirnuki/2015/tezu-stan-dot-ruman2.pdf>) (наводиться):

- *«Міжнародний розшук підозрюваних, обвинувачуваних, злочинців у системі Інтерполу – це частина співробітництва держав у боротьбі зі злочинністю. Тому він може проводитися лише при неухильному дотриманні загальних принципів міжнародного права, насамперед, принципів співробітництва, суверенної рівності держав, невтручання в їх внутрішні справи, поваги прав людини. До них варто додати і головний принцип кримінального судочинства, що поєднує всі країни світового співтовариства в боротьбі зі злочинністю, – забезпечення невідворотності відповідальності за скоєне протиправне діяння.»*

Відповідно до ст. 1 Кодексу суддівської етики суддя має бути «прикладом неухильного додержання вимог закону і принципу верховенства права, присяги судді, а також дотримання високих стандартів поведінки з метою зміцнення довіри громадян у чесність, незалежність, неупередженість та справедливість суду».

На думку Громадської ради доброчесності, систематичне присвоєння Кандидатом плодів чужої інтелектуальної праці при підготовці власних наукових робіт є грубим порушенням стандартів академічної етики та доброчесності, що є несумісним з високими критеріями доброчесності та професійної етики щодо особи, яка прагне зайняти найвищу посаду в системі судової влади України.

Вважаємо, що цієї підстави цілком достатньо для висновку про невідповідність Кандидата критеріям доброчесності і професійної етики.

Як додаткову інформацію, на підставі пункту 2 частини шостої статті 87 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», що без належної перевірки не вважається достатньою підставою для висновку, Громадська рада доброчесності надає Вищій кваліфікаційній комісії суддів України таку інформацію щодо Кандидата:

- На інформаційний портал Громадської ради доброчесності надійшло повідомлення, автор якого стверджує, що Кандидат *«...неодноразово був зафіксований у плагіаті праць інших науковців, якими не раз «звітувався» за буцім-то виконані ним планові наукові роботи.»*, та що *«не зважаючи на неодноразові зауваження і попередження колег по кафедрі та її завідувача...про неприпустимість таких вчинків, він продовжував зазначену недоброчесну практику»*. Джерело зазначає, що внаслідок такої поведінки Кандидата не було переобрано доцентом ЛНУ ім. І. Франка на черговий термін.
- У декларації доброчесності Кандидата за 2015 р. містяться пропуски (відсутня відповідь “Підтверджую” чи “Не підтверджую”) на наступні питання:

- о «Мною не здійснювалися вчинки, що можуть мати наслідком притягнення мене до відповідальності»;
- о «Мене не було притягнуто до відповідальності за вчинення проступків або правопорушень, які свідчать про недоброчесність».

В той же час, у додаткових поясненнях до декларації Кандидат зазначає лише про те, що 18.11.2015 на нього було накладено адміністративний штраф за порушення правил дорожнього руху, який ним був сплачений.

- На інформаційний портал Громадської ради доброчесності також надійшло повідомлення, що текст статті Кандидата **«Проблемні питання активності суду в змагальному кримінальному процесі»** (Вісник ЛНУ, сер. юрид., 2012, вип. 55) на 85-90% запозичений з статті Мединської Л.В. «Роль суду у забезпеченні рівності сторін», опублікованої у Науковому віснику Чернівецького університету, 2007 р., вип. 427. Правознавство (с. 114-118). Однак, у зв'язку з відсутністю даної статті Кандидата у відкритому доступі перевірити цю інформацію не вдалося.

Додатки

1. Звернення до Громадської ради доброчесності щодо Кандидата.
2. Декларація доброчесності Кандидата за 2015 рік.

Координатор

Громадської ради доброчесності